

Tablo 1- Slovakya'ya Ait Temel Ekonomik Göstergeler

SLOVAKYA	2020 (1-12)	2021 (1-12)	2021/2020 % Değişim	2021 (1-6)	2022 (1-6)	2022/2021 % Değişim
GSYİH (Cari Fiyatlar - Milyon €)	92.079,3	97.122,5	5,5	45.896,5	50.329,6	+9,7
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	-4,4	3	-	9,6 (4-6)	1,8 (4-6)	-81
Kişi Başına Düşen GSYİH (cari fiyatlar €)	16.860	17850	5,87	8.440	9.270	+9.83
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	1,9	3,2	68,42	3,8 (8)	14,0 (8)	+268,42
İşgücü (bin)	2.531,3	2.560,6	1,16	2.535,3 (6)	2.603,8 (6)	+2,70
İşsizlik Oranı (%)	6,7	6,8	1,49	6,9 (4-6)	6,1 (4-6)	-11.59
Cari İşlemler Dengesi (milyon €)	329,6	-1.910,2	-679,55	-67.8	-3.568,6	+5.163,42
İhracat (Milyar €)	76,0	88,2	16,23	50,9 (1-7)	58,6 (1-7)*	+13
İthalat (Milyar €)	72,6	86,4	19,05	49 (1-7)	60,4 (1-7)*	+23

*2022 yılının Temmuz ayına ilişkin veriler geçici istatistiklerdir.

Kaynak: Slovakya İstatistik Ofisi (<https://slovak.statistics.sk/>); <http://datacube.statistics.sk/>)

Slovakya Merkez Bankası (<https://www.nbs.sk/>)

Çalışma, Sosyal İşler ve Aile Merkez Ofisi (<https://www.upsvr.gov.sk/>)

Slovakya Ekonomisinde Kaydedilen Gelişmeler ve Müşavirlik Değerlendirmesi

- OECD, Slovak ekonomisinin bu yıl yüzde 2,3 ve 2023'te yüzde 3,4 büyümesini beklemektedir. Yüksek enflasyon ve Ukrayna'daki savaşın yarattığı belirsizlik, önümüzdeki yıl iç talebi olumsuz etkileyecektir. OECD'ye göre, Slovak ekonomisinin büyümesi AB tarafından finanse edilen yatırımlar ve kademeli ihracat artışı sayesinde 2023'te hızlanacaktır. Büyüme için temel risk, Ukrayna'daki savaşın uzaması ve enerji kaynaklarının kesintiye uğramasıdır. Fiyatlar, reel ücretler ve ekonomik büyüme, Slovakya Ulusal Bankası'nın (NBS) ilkbahar dönemi tahminlerinde beklediğinden daha kötü gelişecektir. NBS yaz tahmininde, Slovakya'yı sadece bu yıl değil; 2023'te de çift haneli fiyat artışının beklediğini belirtmekte ve satın alma gücünün daha da düşeceğinin altını çizmektedir. Reel ücretlerdeki düşüş Mart ayında beklenenin üzerinde gerçekleşecektir. NBS'nin hesaplamalarına göre, GSYİH'nin bu yıl sadece yüzde 1,4 oranında artması (Bahar tahminleri yüzde 2,8'lik bir büyümeden bahsetmekteydi) ve önümüzdeki yıl ise yüzde 1,9'a yükselmesi beklenmektedir.
- Slovakya'da yaşanan hükümet krizi nedeniyle Slovakya Başbakan Yardımcısı ve Ekonomi Bakanı Richard Sulík (SaS) (Türkiye-Slovakya KEK Eşbaşkanı), 31 Ağustos 2022'de istifa etmiştir. Bunun akabinde, 5 Eylül 2022 tarihinde Sn. Sulík'in partisinden (SaS) üç Bakan daha istifa etmiştir. Cumhurbaşkanı Sn. Caputova, Başbakan Eduard Heger (OLaNO) tarafından yeni Bakan adayları isimlerinin belirlenmesini istemiş; bunu müteakiben istifaları kabul edeceğini açıklamıştır. Eduard Heger tarafından yeni Bakan adayları isimlerinin Cumhurbaşkanı Zuzana Caputova'ya sunulmasının ardından, yeni bakanlar 13 Eylül'de Cumhurbaşkanı Sn. Caputova tarafından resmi olarak atanmıştır. Yeni Ekonomi Bakanı Karel Hirman, yeni Adalet Bakanı Viliam Karas ve yeni Dışişleri Bakanı Rastislav Káčer olmuştur. Eğitim Bakanlığı'na ise geçici olarak Başbakan Eduard Heger vekalet etmektedir. Bu değişikliklerle birlikte Heger Hükümeti bir azınlık hükümetine dönüşmüştür. Söz konusu azınlık hükümetinin bu şekilde uzun süre devam ettirilmesinin mümkün olmayacağı yerel basın kuruluşları ve uzmanlar tarafından vurgulanmaktadır.

Yeni Ekonomi Bakanı Karel Hirman, Slovakya'daki birçok enerji şirketinin yönetim kurullarında görev yapmış; Slovakya İnovasyon ve Enerji Ajansı'nda (SIEA) çalışmıştır. Bunun yanında, eski Slovakya Dışişleri Bakanı'na ve Başbakanı'na enerji alanında danışmanlık yapmıştır. Halihazırda Slovakya'da yaşanan enerji krizinin yönetilmesi bağlamında, enerji alanında uzman bir teknokrat olan yeni Bakan Sn. Hirman'dan kamuoyunun beklentileri büyüktür.

Sektörel Gelişmeler

Otomotiv

- Volvo'nun Slovakya'daki 1,2 milyar Avro'luk yeni elektrikli araç fabrika yatırımı kararı ile Slovakya'daki İsveç yatırımları artmaktadır. Doğu Slovakya, Eastern-Slovak Steelworks'ün (VSZ) Kosice'de üretime başladığı ve kademeli olarak on binlerce kişiye iş verdiği 1964 yılından bu yana en büyük ekonomik gelişmeyi yaşayacaktır. Otomobil üreticisi Volvo Cars, Kosice yakınlarındaki Valaliky sanayi

parkında kuracağı fabrika ile 3.300 kişiye istihdam sağlayacaktır. Tedarikçilerle birlikte yaratılacak istihdamın daha da yüksek olması beklenmektedir. Otomobil üreticisi, Slovakya'ya 1,2 milyar Avro'luk yatırım yapacak ve devletten yaklaşık 250 milyon Avro'luk doğrudan sübvansiyon alacaktır. Volvo otomobil üreticisi, 2026'dan itibaren Kosice'de elektrikli araçlar üretecektir. Bu durum, doğu Slovakya'da da bir pil fabrikası kurulabileceği anlamına gelmektedir. Geçmişte Tesla yöneticileri tarafından kurulan Northvolt şirketi, Volvo'nun en büyük pil tedarikçisi konumundadır. Şirketin bir veya iki pil tesisine daha ihtiyaç duyacağı ve bir tanesinin Slovakya'nın doğusunda kurulabileceği haberleri yerel basında yer almaktadır. Slovakya'nın, İsveç'ten 1,7 milyar Avro değerinde zırhlı araç satın alacağını açıklamasının ardından, Volvo'nun Slovakya'da yapacağı yeni yatırım ve motorları İsveç zırhlı araçlarında kullanılan İsveçli şirket Scania'nın Slovakya'da açmayı planladığı servis merkezi planları, her iki yatırımın da zırhlı araç ihalesi ile bağlantılı olduğuna dair spekülasyonlara neden olmuştur.

Enerji, Çevre

- Slovakya AB Fonlarını jeotermal arama faaliyetlerinde kullanmayı planlamaktadır. Slovakya Hükümeti, jeotermal enerjinin gelişmesi adına, projenin yatırım açısından en riskli kısmı olan arama sondaj maliyetlerini Avrupa fonları ile desteklemeyi planlamaktadır. Resmi olarak “2021-2027 yılları için Slovakya Programı” olarak adlandırılan yeni Avrupa fonları, özellikle jeotermal enerjiye önemli yer atfetmektedir. Kosice, jeotermal enerjinin merkezi ısıtmada kullanılmasının planlandığı bölgelerden en büyük potansiyele sahip olanıdır. Banskobystrický bölgesinde ve Yukarı Nitra'nın kömür bölgesinde de jeotermal projeler planlanmaktadır. Slovakya Ekonomi Bakanlığı, jeotermal enerji kaynaklarının kademeli olarak enerji amacıyla kullanılması için yapılacak arama, araştırma ve doğrulama çalışmaları için destek planladığını açıklamıştır. Slovakya Devlet Jeoloji Enstitüsü Müdürü ise kullanılmayan termik gücün potansiyelinin 1300 MW olduğunu ifade etmiştir. Jeotermal enerjinin gelişmesinin önündeki ana engel, arama jeotermal kuyularının yüksek sermaye gereksinimidir. Jeotermal enerjiye yapılan yatırımın milyonlarca avro değerinde olan en riskli kısmıdır. Avrupa Jeotermal Enerji Konseyi (EGEC), kaynağın bileşimi ve karlılığı hakkında bilgi sağlayacak ilk kuyuya önemli miktarda sermaye harcandıktan sonra jeolojik riskin azalabileceğini ifade etmektedir.
- Enerji alanında faaliyet gösteren firma ve STK'lara duyurulmasının faydalı olacağı düşünülmekte olup, son dönemde Slovakya'da yenilenebilir enerji alanında yeni yatırımlara olan talep artışı doğrultusunda, Ekim ayında planlanan JETCO ve akabindeki İş Forumu'nda "enerji" sektörünün ayrı bir başlık altında güçlü bir şekilde temsil edilmesinin önem arz ettiği düşünülmektedir. Son dönemde, enerji alanında faaliyet gösteren Slovak firmalar tarafından, Türkiye'de faaliyet gösteren yenilenebilir enerji santralleri parça ve komponent üreticilerinin irtibat bilgileri talep edilmektedir.
- Doğu Slovakya'da fotovoltaik enerji santrali kurulması planlanmaktadır. Energy Slovakia şirketi, Doğu Slovakya'da Kosice Bölgesi'nde yer alan Sobrance'de bir fotovoltaik enerji santrali kurmayı planlamaktadır. Santralin, 650 watt enerji üreten 35.370 fotovoltaik panelden oluşması beklenmektedir. Yatırımcı, daha yeşil alternatif enerji üretim kaynaklarına geçmenin Slovakya için çok önemli bir hamle olduğunu ifade etmektedir.

- Slovakya'nın odun ihracatına kısıtlama getirmesi gündemdedir. Slovakya Çevre Bakanı Jan Budaj, enerji krizinin bir sonucu olarak, yakacak oduna artan ilgi ve dolayısıyla fiyatların artması nedeniyle Slovakya'dan yurt dışına odun ihracatının düzenlenmesi gerektiğini ifade etmektedir. Rusya Federasyonu'nun neden olduğu devam eden enerji krizine yanıt olarak, Bakan Budaj, Tarım Bakanı Samuel Vlcan'ın yetki alanına giren ve devlet tarafından işletilen ormancılık şirketi Lesy SR'inin yakacak oduna artacak talebe hazırlıklı olması konusunda çağrıda bulunmuştur.
- Bratislava 2030 yılına kadar iklim nötr olmayı hedefleyen şehirler arasındadır. Bratislava Belediyesi 'Bratislava 2030' adlı ekonomik ve sosyal kalkınma planında, Bratislava'nın Avrupa Birliği tarafından 2030 yılına kadar iklim-nötr ve akıllı şehir olması hedeflenen 100 şehirden birisi olduğunu belirtmiştir. Bu girişim, mevcut kaynakların etkin kullanımı ile mümkün olan maksimum CO2 tasarrufunu elde etmek amacıyla, iklim, karbondan arındırma ve sürdürülebilirlik gündemlerini sistemleştirmek ve şehrin topraklarında gerçekleştirdiği faaliyetlerin daha yoğun bir şekilde birbirine bağlanması için kullanılmasını planlanmaktadır. 2030 yılına kadar, CO2 emisyonlarında ton cinsinden yüzde 55'lik bir azalma sağlanması hedeflenmektedir. İlk aşamada Bratislava bir "İklim Şehri Sözleşmesi" hazırlayacaktır. Bu plan, beş ana alanda bir karbonsuzlaştırma planı ve aynı zamanda ilgili taraflarla iş birliği planıdır. Sera gazı emisyonlarının en büyük kaynakları olan beş ana alan, sabit enerji (şehirdeki tüm binalar ve tesisler); ulaşım; atık/döngüsel ekonomi (atıkların giderilmesi ve işlenmesi için gerekli enerji, katı atıkların ayrışması sırasında üretilen gazlar); tarım, ormancılık ve diğer arazi kullanımı; ve endüstriyel süreçler ve ürün kullanımıdır.

Savunma

- Slovakya'nın yerel basın kuruluşlarından birisi olan Pravda'da yayımlanan makalede, Slovakya Savunma Bakanlığı'nın, yeni insansız hava araçları (İHA) satın almayı planladığı, yeni dronların sadece keşif amaçlı değil; Ukrayna'da kullanılan ünlü Türk Bayraktar İHA'ları gibi muharebe amaçlı olacağı belirtilmiştir. Savunma Bakanı Jaroslav Nad, İsrail, Fransa, İngiltere, Türkiye ve İsveç ile müzakerelerin sürdüğünü ifade etmiştir. 15 Ağustos'ta yayımlanan makaleye ilişkin detaylar aşağıda sunulmaktadır:

Brno'daki Savunma Üniversitesi'nin Güvenlik ve Askeri Strateji Merkezi Analisti Adam Potocnak, -İHA'ların büyük ölçüde ordunun geleceğini temsil ettiğini; bunun yanı sıra, tanklar veya zırhlı personel taşıyıcıları gibi yer sistemlerinin de önem arz ettiğini; - İHA'ların iki ana kategoride toplandığını, bunlardan birincisinin Çek ordusunda da bulunan arazi ve bölge gözlemi yapan casusluk ve keşif dronları olduğunu, ikincisinin ise düşmanın hareketli parçalarını, zırhlı araçlarını veya diğer nesneleri imha edebilen ve mühimmat taşıyabilen muharebe dronları olduğunu; muharebe dronları kategorisindeki Türk Bayraktar TB2 insansız hava araçlarının önce Ermenistan ve Azerbaycan arasındaki ihtilaftan sonra Dağlık Karabağ'da ve daha sonra Ukrayna'da kullanılmasının ardından ünlendiğini belirtmiştir.

13 Nisan'da Slovakya Savunma Bakanı Jaroslav Nad, Slovak ordusunun envanterine muharebe dronlarının dahil edilmesinin önemi vurgulamıştır. Türk Bayraktar şirketinin müdürü ile yaptıkları görüşmenin ardından sosyal medyada paylaşım yapan Bakan Nad, Slovakya'ya ait sembollerin bulunduğu bir Türk dron modelinin fotoğrafını ekleyerek, Türkiye'deki dron üreticisi Bayraktar'ın yanı sıra diğer ülkelerden üreticilerle de görüştüklerini ifade etmiştir.

Slovakya Savunma Bakanlığı, alım yapılacak nihai İHA sayısının esas olarak operasyonel ortamın ve ekonomik imkânların değerlendirilmesinin ardından belirleneceğini ve sipariş değerinin ancak projenin hazırlık aşaması tamamlandıktan sonra belirlenebileceğini açıklamıştır. Bakanlık şu anda tüm dünyaca ünlü dron üreticileri ile pazar araştırmaları kapsamında görüşmeler yaptıklarını ve bu ülkelerin İsrail, Fransa, İngiltere, Türkiye, İsviçre olduğunu, müzakerelerin içeriğinin öncelikli olarak uçağın teknik parametreleri hakkında bilgi almak olduğunu belirtmiştir.

Makalede devamla, Türk dronlarının son aylarda meşhur olmasına rağmen halen en etkililerinden biri olmadığından; öte yandan, fiyatının yaklaşık iki milyon avro olduğunun tahmin edildiğinden ve dolayısıyla çok pahalı olmadığından bahsedilmiştir. Havada kesintisiz 27 saat dayanabildikleri, toplam 650 kg ağırlıkla havalanabildiği, 150 kg yük taşıyabildiği ve 15 km'ye kadar mesafeden tespit edilmeden bir hedefi vurabildiği, üzerine farklı türlerde mühimmat yüklemenin mümkün olduğu ancak 12 kullanıcı ülkeden bazılarının sistemin sadece Türk yapımı silahları taşıyabilmesi sorunuyla karşı karşıya olduğu, şu ana kadar Bayraktar İHA'larına sahip olan tek AB veya NATO ülkesinin geçen yıl 24 adet sipariş veren Polonya olduğu belirtilmiştir.

Çekya'ya ilişkin bilgiler: Komşu ülke Çekya'nın iki yıldan fazla bir süre önce İHA kullanmaya başladığının ve 2010 yılına kadar kendi üretimi olan Sojka III adlı dronları bulunduğunun belirtildiği makalede, bu araçların Tatra 815 aracının şasisindeki fırlatma rampasından bir roket cihazı tarafından fırlatıldığı ve muharebe değil keşif amaçlı olduğu, 1980'lerde geliştirilmeye başlandığı ve 1999'da Çek ordusuna dahil edildikleri, 1997'nin sonunda Pardubice merkezli 116. insansız keşif araçları filosunun kurulduğu, 2000 yılında yine Pardubice'de kurulan ve bir yıldan kısa bir süre sonra Moravian Prostejov'a taşınan bir insansız keşif araçları şirketinin kurulduğu ifade edilmiştir.

Çekya halihazırda küçük Amerikan Raven dronlarına sahip olmakla birlikte bunların sayısını artırmayı planlamaktadır. Çek Savunma Bakanlığı basın departmanından Jiri Caletka, Nisan ayında Pravo gazetesine verdiği demeçte, ordularının bu yıl dört adet Puma 3AE insansız hava sistemi alacağını ve daha da fazla alım yapmayı planladıklarını ancak şu anda daha ayrıntılı bilgi vermelerinin mümkün olmadığını açıklamıştır. Setlerin her biri üç uçaktan oluştuğundan Çek ordusu 12 adete kadar almayı planlamaktadır. Amerikan AeroVironment şirketinin 60 kilometre menzile sahip, yedi kilo ağırlığındaki Puma 3AE İHA'ları için Çekya, 120 milyon Çek Kronu yani yaklaşık yarım milyon Avro ödeyecektir.

Bunları 2018 yazında tedarik etmeye karar veren Çekya, toplam 1300 kg ağırlıkla, yaklaşık 15 metre kanat açıklığı ile kalkış yapabilen ve en az 24 saat havada kalma yeteneğine sahip daha büyük dronlarla ilgilenmektedir. Ünlü Türk İHA'sı Bayraktar TB2'nin bile bu parametreleri karşılayamadığı ifade edilmektedir. Bu nedenle, daha pahalı ve daha güçlü Amerikan Reaper'ları ve özellikle Çek ordusunun belirlediği gereksinimleri en iyi şekilde karşılayan İsrail Hermes 900 dronları gündeme gelmektedir.

Slovakya'nın dron tedarikindeki olasılıkları: Slovakya daha önce 2007 yılında İsraili Elbit Systems şirketinden uzaktan kumandalı küçük keşif dronu Skylark (Skovranok) satın almıştır. Muhtemelen beş tanesi Zilina'daki 5. özel amaçlı alayına ve iki tanesi doğu sınırını korumak için İçişleri Bakanlığı'na verilecekti. Ancak o dönem, NATO'nun savunma çıkarlarına atıfta bulunarak bu insansız hava aracı türüne veya yeteneklerine ilişkin bilgi verilmemiştir. Ancak, İsrail gazetesi "Israeldefense.co.il" söz konusu aracın bir Skylark I-LEX olduğunu, 10 kg ağırlığında, yaklaşık 40 km veya 3 saat uçuş yapabilen küçük bir keşif ve gözetleme dronu olduğunu bildirmiştir.

Çekya gibi, Slovak silahlı kuvvetlerinin de (sayısı tam olarak bilinmeyen) küçük RQ-11 Raven keşif dronu bulunmaktadır. Slovakya ayrıca sınırlarını izlemek için Çek Primoco şirketinin kanat açıklığı beş metre ve ağırlığı 150 kilogram olan yaklaşık 1 milyon Avro değerindeki küçük bir dronunu kullanmaktadır.

Slovakya, silah sistemleri taşıyabilecek daha güçlü insansız hava araçları talep etmektedir. Mayıs ayının ortalarında Bakan Nad, İHA alımına ilişkin müzakerelerin ilerlediğini ve birkaç ay içinde tedarik için bir teklifle hükümet toplantısına gelmek istediğini belirtmiştir. Nad, 11 Mayıs'taki hükümet toplantısının ardından yaptığı açıklamada, İHA'ları üreten firma temsilcilerinin Bratislava'daki uluslararası IDEB fuarına gelmesi ile dron alımına ilişkin görüşmelerini ilerlettiklerini vurgulamıştır. (Türk Bayraktar şirketi Mayıs ayında Bratislava'da düzenlenen söz konusu fuara katılmıştır.)

İsrail dronları hakkında bilgiler: IDEB fuarında İsraili Elbit Systems firması Hermes 900 uçağı ile teklifini sunmuştur. Bu uçaklar, İsrail'in insansız hava aracı filosunun yaklaşık yüzde 85'ini oluşturmaktadır. İlk kez 2009 yılında havalanan Hermes 900 orta boy insansız hava aracı o zamandan beri dünyanın en iyi orta boy insansız uçaklarından biri olarak kabul edilmektedir. Üreticiye göre, Hermes, 8 metreden uzun ve 17 metreye kadar kanat açıklığına sahip olup, 2500 km yol kat edebilmekte ve 40 saate kadar havada kalabilmektedir. Ayrıca, dört adede kadar Hellfire havadan karaya füze veya Singer havadan havaya uçaksavar füzesi veya iki adet Fiveway lazer güdümlü bomba taşıma kapasitesine sahiptir.

İngiliz Thales şirketi tarafından İsraili Elbit şirketi ile iş birliği içinde geliştirilen Watchkeeper WK450 İHA'sı askeri topluluklarda popülerdir. Tasarımı Hermes 900 dronunun öncülü olan Hermes 450 uçağına dayanmaktadır. Thales Watchkeeper WK450 (Strazník), Türk Bayraktar TB2 ile benzer parametrelere sahiptir. Ancak en temel fark, Watchkeeper'ın herhangi bir silah taşıyamaması ve bu nedenle sadece keşif görevlerinde kullanılmasıdır.

Amerikan General Atomics Aeronautical Systems şirketinin MQ-9 Reaper uçağı, daha büyük dronların en iyisi kabul edilmektedir. Polonya da Mart ayında açıkladığı üzere bu uçaklardan büyük miktarlarda satın almayı planlamaktadır. Çok amaçlı insansız hava aracı, keşfin yanı sıra mobil yer hedeflerini de yok etmek için tasarlanmıştır. Reaper havada 30 saate kadar dayanabilmekte ve tam olarak silahlandırıldığında, bu süre yarıdan daha azına inmektedir. Normal muharebe konfigürasyonunda, dört Hellfire havadan karaya füze ve iki Paveway bombası ile silahlandırılabilir.

- Slovakya İçişleri Bakanlığı, Lichtenstein ve İngiltere'den helikopter alımı yapacaktır. İçişleri Bakanlığı, polis ve kurtarma ekipleri için iki helikopter alacaktır. Pilotların eğitimi de dahil olmak üzere satın alımları 29 milyon Avro'ya mal olacaktır. Leonardo AW helikopterleri Lichtenstein ve İngiltere'den satın alınacaktır. Satın alma doğrudan pazarlık prosedürü ile yapılacaktır.

Lojistik ve İnşaat

- Avrupa Komisyonu, Slovakya'nın intermodal yük taşımacılığını destekleme planını onaylamıştır. Avrupa Komisyonu, Slovakya'nın yük taşımacılığının münhasıran karayolu taşımacılığından (birleştirilmiş) karayolu-demiryolu taşımacılığına ve karayolu-iç su taşımacılığına geçişini desteklemek için oluşturulan planın bir parçası olarak 30 milyon Avro tahsis edilmesini onayladığını duyurmuştur. İntermodal yük taşımacılığı destek programı, Avrupa Komisyonu'nun Slovakya'nın toparlanma ve dayanıklılık planını olumlu değerlendirmesi ve AB Konseyi'nin Slovakya'nın ulusal planını kabul etmesinden sonra „Recovery and Resilience Facility (RRF)“ aracılığıyla finanse edilecektir. Devlet yardımı planı 31 Aralık 2027'ye kadar yürürlükte olacaktır. Slovak planının amacı, karayolunun bir bölümü ile demiryolu taşımacılığı ve/veya iç su taşımacılığını içeren birleşik yük taşımacılığı için yeni rotaların geliştirilmesini desteklemektir. Program ayrıca yeni intermodal taşıma birimlerinin satın alınmasını da destekleyecektir. Planın bir parçası olarak, Slovakya'da demiryolu yük taşımacılığı sektöründe faaliyet gösteren şirketlere doğrudan hibe şeklinde destek sağlanacaktır. Yardım, yeni güzergahları desteklemek için maliyetlerin yüzde 49'una kadar ve intermodal taşımacılık birimlerini desteklemek için ise maliyetlerin yüzde 30'una kadarını karşılayacaktır.
- Slovakya Demiryolları (ZSR), demiryolu altyapısının yenilenmesine yönelik mega ihaleler duyuracaktır. Ülke çapında demiryolu altyapısını yöneten devlete ait şirket ZSR, yarım milyar avro harcamayı planladığı, dört adet demiryolu projesi için yaz dönemi ihalelerini açıklayacaktır: Poprad - Vydrník (demiryolu modernizasyonu), Banovce nad Ondavou - Humenne (demiryolu elektrifikasyonu), Sastin - Straze - Kutý (demiryolu hattının yeniden inşası) ve Krompachy (anahtarların modernizasyonu).
- METRANS, Danubia a.s ve Omsan Logistics iş birliğiyle Slovakya'daki Dunajska Streda terminali ile Türkiye'nin batısında İstanbul'un dışında bulunan Halkalı terminali arasında doğrudan bir demiryolu yük taşımacılığı bağlantısı kurulmuştur. 3 Eylül'den itibaren hizmet

verilmeye başlanacaktır. Dunajska Streda-Halkalı servisi her bir yöne haftada iki sefer sunacaktır. Trenler her iki terminalden çarşamba ve cumartesi günleri yaklaşık altı günlük bir geçiş süresiyle hareket edecektir. Türkiye – Bulgaristan – Sırbistan – Macaristan – Slovakya (ve tersi) rotası kullanılacaktır. METRANS, bu bağlantı sayesinde konteyner taşımacılığının sadece Türkiye ile Slovakya arasında değil, METRANS'ın Almanya, Avusturya, Çekya, Polonya, Slovakya, Macaristan gibi ülkelerdeki dağıtım ağı içerisindeki tüm noktalara ulaşımı sağlayacağını ifade etmektedir. Avrupa Komisyonu, Ağustos ayı başında, Slovakya'nın yük taşımacılığının münhasıran karayolu taşımacılığından (birleştirilmiş) karayolu-demiryolu taşımacılığına ve karayolu-iç su taşımacılığına geçişini desteklemek için oluşturulan intermodal yük taşımacılığı destek programının bir parçası olarak 30 milyon Avro tahsis edilmesini onayladığını duyurmuştur. Anılan şirketlerin, söz konusu hattı, destek programının bir parçası olarak değerlendirmeyi planladıkları düşünülmektedir.

- Slovakya'da kamyon ve otobüslerde ehliyet alma yaşı Ağustos ayı itibariyle düşürülmüştür. 1 Ağustos'ta yürürlüğe giren Karayolu Trafik Yasası'nda yapılan bir değişikliğe göre, kamyonlar ve otobüsler için asgari ehliyet alma yaşı Ağustos ayından itibaren düşürülmüştür. C Grubu ve CE (kamyonlar) ehliyetleri, mevcut durumdaki 21 yaş yerine 18 yaşında olan başvuru sahiplerine sunulacaktır. D ve DE (otobüs) grubu araçlar için ise yaş sınırı 24'ten 21'e düşürülmüştür. Temel yeterlilik kursunun tamamlanması da koşullardan bir diğeridir.

Bilişim, Teknoloji ve Diğer Hizmetler

- Galanta'daki Samsung fabrikası büyük ekran mikro LED TV üretmeye başlayacaktır. Slovakya Ekonomi Bakanlığı tarafından yayımlanan yatırım yardımı başvurularına göre, Samsung Electronics Slovakya, büyük ekran mikro LED TV'ler ve monitörler üretmeye başlamak için Trnava bölgesindeki Galanta'daki fabrikasına 36 milyon Avro yatırım yapmayı hedeflemektedir. Yatırımın 140 yeni istihdam yaratması beklenmektedir. Samsung, gelir vergisi indirimi şeklinde 9 milyon Avro'luk bir yatırım teşviki yardımı için başvuruda bulunmuştur. Ekonomi Bakanlığı oluru alınan ve Hükümet tarafından onayı beklenen yatırım teşviki yardımının önümüzdeki beş yıl boyunca yılda 1,8 milyon Avro'luk eşit taksitler halinde dağıtılması beklenmektedir.
- Toblerone üretimi Bern'den Bratislava'ya aktarılacaktır. 100 yılı aşkın bir süredir Bern'de üretilmekte olan ünlü İsviçre çikolatası Toblerone, üretiminin bir kısmını Bern'den Slovakya'ya aktaracaktır. Halihazırda küresel sahibi Mondelez'in adını taşıyan Toblerone'un, önümüzdeki yıl şekerleme üreticisi Figaro'nun Bratislava fabrikasında yerini alması beklenmektedir. İsviçre'de hammadde fiyatları ve ücretler yükselirken, üretimin kısmen Slovakya'ya devredilmesinin Mondelez'in tasarruf politikası kapsamında attığı adımlardan birisi olduğu ifade edilmektedir.
- Slovak InoBat şirketi, Liliium şirketinin elektrikli uçağı için pil temin edecektir. Slovak InoBat Auto, merkezi Münih yakınlarında bulunan ve dikey kalkış ve inişe sahip ilk tam elektrikli uçan makineyi geliştiren uluslararası Liliium firması ile bir anlaşmaya vardığını duyurmuştur.

InoBat ve Lilium, Lilium havacılık ürünleri için yeni nesil yüksek çıkışlı pil hücrelerinin geliştirilmesi, üretimi ve geri dönüştürülmesinde iş birliği seçeneklerini araştırmaktadır. InoBat Genel Müdürü Marian Bocek, Slovakya'yı bir elektromobilite liderine dönüştürme planında, Lilium'un, InoBat'ın doğal ortaklarından birisi olduğunu dile getirmiştir. Lilium, 2024'te sıfır emisyonlu ilk elektrikli uçağını pazara çıkarmayı planlamaktadır. Bocek'e göre, InoBat'ın pilleri, daha yüksek enerji yoğunluğu ve daha hızlı şarj süreleri nedeniyle Lilium uçakları için daha uzun uçuş menzili sağlayacaktır.

Tarım

- Slovakya'nın tarım ve gıda sektöründe düzenlenen en büyük ve önemli uluslararası fuarlarından birisi olan AGROKOMPLEX 2022, 47. Uluslararası Tarım ve Gıda Fuarı'na Müşavirliğimizce katılım sağlanmıştır. 18-21 Ağustos 2021 tarihlerinde gerçekleştirilen fuara 80 binin üzerinde ziyaretçi katılmış; katılım sağlayan Türk firması olmamıştır. Özellikle tarım makineleri alanında faaliyet gösteren firmalarımızın fuara katılımı faydalı olacaktır. Her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen etkinlik 2023 yılında 17-20 Ağustos tarihlerinde gerçekleştirilecektir.